

BESZTERCZE

Politikai, társadalmi, közmívelődési, közigazgatási és közgazdasági érdekeket képviselő hetilap.

Előfizetési árak

helyben házhoz hordva és vidékre postán küldve: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt
Egyes szám ára 8 kr. — Kapható a nagy tőzsdében. — Hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Beszterczen, Alsóköváros 61. sz. a., hova minden a lap szellemi és anyagi részét illető közlemény és küldemény intézendő. — Csak bérmentes leveleket fogadunk el. — Kéziratok nem adatnak vissza

Megjelenik minden csütörtökön.

A tanítók és az állami anyakönyvvezetés.

A már szentesítést nyert és rövid idő alatt életbe lépő egyházpolitikai törvények azon áldatlan harcnak véget vetni vannak hivatva, mely jobb sorsra méltó nemzetünk kebelében már pár év óta dúl, felszítva az elrejtett szikrát s majdnem előidézve a felekezeti és nemzeti viszálkodásnak a nemzeti erőt emésztve lobogó lángját. Ha a felekezetek és nemzeti- ségek elemi erővel kitört küzdelme egy ma- gasabb cél nézőpontjából indult volna ki, ha vagy az állam, vagy az általános emberiség *közjava* által vezéreltetnék, még akkor sem lehetne nagyobb okunk aggodalommal tekin- teni a jövőre, ha e küzdelem szélsőségekre csapongana át. Amde, mikor azt kell látnunk és tapasztalnunk, hogy az *egy és ugyanazon krisztusi szellemnek* hivatott szolgálai, apostolai, e szellemnek egyenes megtagadásával arra törnek, hogy nemzetünk kebelében a külön- böző keresztyén felekezetek között az egyen- lenségnek, visálkodásnak üskét lobbantsák lángra; midőn azt látjuk és tapasztaljuk, hogy e hazaföldnek különböző nyelveken beszélő polgárait is egymással kiegyenlíthetetlen ellen- tétbe törekeshetnek sodorni a *krisztusi szeretet*, a *krisztusi szellem* nevében és föl nem ébred lelkeikben egy pillanatra is a megdöbbentő kérdés: hova, merre fogja ez magával ragadni államiságunk hajóját, mely egy évezeres mult dicső emlékeivel, e földön a kincsek minden özönénél drágább örökséggel van megrakva, melyhez hozzá van kötve egy nemzet hire, neve, becsülete: akkor valóban a legkeserűbb érzéssel, a legmélyebb honfui fájdalommal kell, hogy megdöbbenjen szívünk és nem akarva

is be kell látnunk, hogy e viszály és egye- netlenség, mely a keresztyénség nevében idéz- tetett föl, nem egyéb, mint a krisztusi elveknek egyenes porba süllyesztése s épen azért a fe- lelősség egész súlyát a hűtelen zászlóvivőkre hárítva át, be kell látnunk azt is, hogy kor- mányunk a politikai bölcsesség szavára hallga- tott, midőn az egyházpolitikai törvényjavaslatok napi rendre tűzésével célul tűzte elválasztani egymástól az állam és az egyház hatáskörét.

Mi eleitől kezdve lelkes örömmel fogadtuk kormányunknak ezen cél felé törekvését, mert megtanított minket a történelem arra, hogy államiságunk fenséges épülete csak úgy emel- kedhetik föl a maga teljes egészében, csak úgy lesz képes továbbra is dacolni az évszáz- zak viharai, hogy ha az annak élő testét képező nemzet kebelében minél teljesebb mér- tékben érvényre jut a szabadság és az egyen- lőség elve. És ha valahol e tekintetből szükség volt és szükség van az állami és egyházi ha- tás kör szétválasztására, minden elfogulatlanul gondolkozónak be kell látnia, hogy arra ha- zánkban felette nagy szükség volt és nagy szükség van, mert a különböző felekezetek és nemzetiségek érdekhálózata annyira lekötve tartotta eddig államunk gépezetét, hogy az a hazai közjó érdekében csak nagy küzdelmek árán folytathatta működését. Épen ezért, ha napjainkban azt vagyunk kénytelenek tapasztalni, hogy a felekezeti és nemzeti érdekek éles ellentétbe helyezkedtek a kormány által köve- tett egyházpolitikai irányzattal, ebből azt kell következtetnünk, hogy úgy a felekezeti, mint a nemzeti érdekek nem az általános hazai közjó alapjára helyezkednek, hanem olyan cé- lok által vezéreltetnek, melyeket csak állami- ságunk rovására lehetne teljesíteni, miért is

feltétlenül politikai szükség az állami és egy- házi hatáskör szétválasztása, ha hazánk és nemzetünk jövőjéről lemondani nem aka- runk.

E különválasztáshoz az első nagy lépés, *Perczel Dezső* belügyminiszter, mult január hó 27-én, Bonyhádon, választói előtt tett kijelentése szerint, már a jelen év szeptember havától kezdődőleg meg lesz téve az állami anyakönyvvezetés életbe léptetésével. Öröm- mel vettük tudomásul a belügyminiszternek ezen kijelentését kifejtett álláspontunknál fogva kü- lönösen; de örömmel vettük azért is, mert az anyakönyvek vezetését egy részben hazai ta- nitóságunkra akarja bízni.

Tanítóságunknak a haza javára irányzott működésükhöz eddig is legedesebb, de egy- szersmind legföltettebb reményeinket kapcsol- tuk. A legedesebb és legföltettebb reményein- ket azért, mert teljes mértékben meg vagyunk győződve arról, hogy a nemzet jövőjét az is- kolák falain belől a tanítóság készíti elő. Azok a benyomások, amelyek a gyermek zsenge lelkét az iskola falain belül irányítják, annyira élesek, hogy azokat az élet teljes mértékben kitörölni nem képes soha. Az anyakönyvveze- tésnek, legalább részben tanítóságunkra bízása kapcsán annak jövő működéséhez még több reménységet fűzünk. Minő szép, minő magasz- tos hivatás fog várni ugyanis tanítóságunkra, ha ezen második állásukból kifolyólag is elkö- telezve lesznek arra, hogy elenyésztesse a növekedéik között minden felekezeti és nem- zeti alapon nyugvó ellentétet, a keresztyén- ség szempontjából ápolva köztük a *testvéri*-, állami szempontból a *honszeretet* tiszta lángját.

Minden kétségen fölül áll, hogy azon el- lenszenvvel szemben, melyet a felekezeti és nem-

TÁRCZA.

A Peszalka Demeter pünkösti királysága.

Irta: Szabó Ferenc.
(Folytatás).

— Az idő pénz, uram . . . méltóztassék! sür- getett Peszalka Demeter.
Bolondos gondolatom támadt, leplezgetni akar- ván általa tárczámnak a cipőméhez hasonló kóros állapotát.
— Mennyibe kerül kegyednek egy félóra? kér- dem tőle komolyan.
— Hm. Mennyibe? magam sem tudom . . . ha társaságban töltöm (értsd: a patiens társaságát): pár hatosba; ha pedig magamra vagyok: két annyiba kerül . . . nem elég a saját várakozásom, hanem még a feleségemtől is kell hallanom.
— Igen? Érdekes . . . No tudja mit, Peszalka barátom: egy félóra magára hagyom, aztán vissza- fordulok s a drága félóra, e dupla honorárium fejében megreparálja a cipőmet . . . Jó lesz?
— Hahaha! hahaha! kacagott Peszalka Deme- ter, de ez olyan kacagás volt, hogy fogcsikorgatásnak is gondolhatám. No, csiszlik, erre felelj! most mutasd meg, mit tudsz! Így még nem fogtak meg mióta kétágu vagy . . . Ezzel familiáris nyájassággal veregette meg a vállam — maga diák, ugye? diák-ember, suszter-ember egy húron pendülnek; nem szégyenlem, hogy leviczczelt . . . No, jöjjen be . . . megvarrom én ingyen is a maga topánkáját . . . jöjjön csak; jöjjön!
Hiába ellenkeztem, nem ért semmit. Peszalka

Demeter úgy tartott a körmei közt, mint károsult a tolvajt s be is hurcolt maga után.

Egy pár lefelé szolgáló lépcsőfok után alacsony, piszkos szobácska fogadott, nedves, pókhálós falakkal, egyik szegletben a vakságig beragasztott ablakoska előtt a műhelylyel, a másikban felvetett ágygyal, mely- ben egy beteg nő pihent, vézna karjait végig nyujtva a melengető takarón. Az ágy előtt bölcső állott, melyet a beteg nő időközönként meg-megrengetett a kezeiben szorongatott madzagnál fogva. A szoba közepén két göndörhaju, a felismerhetlenségig bekent képű gyermek játszadozott; más megemlítésre méltó dolog nem is akadt az egész szobában.

— A feleségem . . . beteg — jegyezte meg Peszalka Demeter magyarázólag, észrevéve zavaromat s igyekevésem, hogy minél zajtalanabban járjak. Jó maga szintén hódolt e törekvésnek, elannyira, hogy még a pántofliját is lerugta a lábairól.

— Az isten megáldott egy kis bogárkával s azóta nem tud magához térni szegény. Már voltam az orvosnál is, hanem hát a mostani orvosok! előre fi- zetés nélkül még a kalapot sem nyomják a fejükbe . . . Pusztul sinylódik szegény — pedig jobb kezem volt.

Mig ezeket inkább elsőhajtotta mint elmondotta, könnyű reszketett a szemében. Legalább én olyan formát vettem észre. Megilletődve tekintettem a szeg- ény beteg felé, ki sárga viaszarczával, bágyadt sze- mével egyenesen felém meredt, mintha reményt, eny- hülést várt volna tőlem.

A gazda hozzá fogott a munkához. Leültem a szemközti kerek székre, mely boldogabb időkben tán a segéd helye volt s néztem az összehalmozott szer- számokat, hogy ne kellessék a beteg nő arcába te- kintenem. Szívemben gyorsan váltakozó érzelmek: részvét, harag, fájdalom ütöttek tanyát . . . Miért

részvétlenek a gazdagok? miért szívtelenek, a kik az emberiség jöltevéi lehetnének? hát a szegénynek élni, szeretni, egymást boldogítani sem szabad?

Sohasem éreztem annyira a szegénység átkát, mint most. Szinte gyűlölttem a gondviselést, hogy mért nem teremtett gazdagnak . . . de visszafizetném e szegény ember szívességét, ki nyomorult volta da- czára ingyen munkát vállalt magára, csakhogy egy hasonló ügyefogyottnak ne kellessék pirulnia a büszke, ragyogó, külsőre tekintő emberek előtt.

Kikutattam a zsebeimet. Boldogabb időkből re- selváltam félre egy pár krajczárt: előre nem látható esetekre. Ugy őriztem egy tartogattam, hogy meg is feledkeztem róla. Mindössze egy-két hatos volt csupán, Sebaj! ez is jobb a semminél — gondoltam magam- ban s leraktam a csirizes káosz mellé. Ugy akartam intézni a dolgot, hogy ne vegye észre. Ügyetlen vol- tam: észre vette. Egy-két pillanatig rám nézett; azzal mosolygott s tovább folytatta a munkáját.

Sohasem láttam ilyen különös, vad, indulatos mosolyt. Akkor nem tudtam felfogni a jelentőségét; a visszafajtott könyvek tanujelének tartottam. Most azon- ban, hogy megismerkedtem a világgal, a számító ku- fár lelkű emberekkel s főleg, hogy megismertem őt magát: ismerem ezt a mosolyt is. A kétszínűség, a birvágy lidérczfénye nyert benne életet.

Igen: Peszalka Demeter nem volt az az ember, a milyennek mutatta magát. Nem volt érdemes reá, hogy miatta elátkozzam a világot, a gondviselést. Nem a nemes szív sugallata volt, hogy engem, a hozzá hasonló ügyefogyottat megmentsen a büszke emberek előtti pironkodástól: számítás, játék volt ezen nemes- nek látszó tette is.

Ő maga magyarnak mondotta magát; én oláh- nak gondoltam a neve, a kiejtése után; pedig százsz

zetiségi önzésen alapuló szenvedély bizonyára ezentul is terjeszteni fog a már kezdetéhez közelgő új állami irányzat ellenében: ha van társadalmi osztály, a mely teljesíthet hazafias kötelességet, úgy a tanítószág legnagyobb mértékben van erre hivatva. Amde ezen szolgáltatételre teljesen kipróbált és megbízható tanítókra van szükség. Ilyen tanítóknak pedig mi csak azokat tartjuk, a kikben megingathatlanul él ezen elvnek szentsége: *a haza mindenelőtt!* Épen ezért jelenben, midőn fennálló 15,000 népiskolánknak közel kétharmada *felekezeti jellegű*, egyelőre csak az állami tanítókat vennők számításba és itt is válogatnánk a tanító egyénisége és a helyi felekezetközi viszonyok szerint.

Az anyakönyvvezetésnek felekezeti tanítókra leendő átruházása, midőn az eddigi áldatlan küzdelmek szinterét a parokiáról az iskolába helyezné át, a jövő szempontjából magában, az eddiginél még nagyobb veszedelmet rejtene, mert a tanító egyházi alárendeltségénél fogva, már az iskolában, a zsenge gyermeki lélekben kezdetét venné annak a szikrának ápolása, melyből később, az iskola falain kívül, a társadalom útján fölnevekednék az a többé ki nem oltható lángtenger, mely államiságunk épületét tenyegetőleg ölelné körül.

Ha volt valaha kérdés, melynek megoldása hazai viszonyainknál fogva, minden irányban figyelmes körültekintést kíván, bizonyára e kérdéseknek egyike az, hogy kikre bizassék az állami anyakönyvvezetés?

Hisszük, hogy magas kormányunk birni fog körültekintő bölcsességgel az anyakönyvvezetők kiválasztásánál, úgy általában, mint különösen a tanítószágra való tekintettel. Minden e kiválasztástól van függővé téve; ha az szerencsés leend úgy a legszebb reményeket fűzhetjük államiságunk új korszaka elé; míg ellenkezőleg kiszámíthatatlan viszályoknak s konfliktusoknak kellene elébe néznünk.

POLITIKAI SZEMLE.

A néppárt. Az *Eszterházy* Miklós Moricz et Comp. megindított katolikus mozgalomnak, melynek eleitől kezdve nyílt célja volt a szabadelvűség legyőzésére harcot szítani, a múlt hó 28-án tartott értekezleten, a *néppárt* megalakításával, egyöntetűbb szervezkedése megtörtént. A vita először a párt czime fölött keletkezett, melyet tudvalevőleg eleinte kizárólag *katolikus* jellegűnek terveztek, de ezuttal jónak látták ezt elhagyva, egyszerűen *néppárt* czim alatt tömörülni. Egyfelől talán azért, mert nem volt elég bátorságuk e *kizárólagos* jelleget nyíltan bevallani, másfelől talán azért, mert féltek a *katolikus* párt elnevezés jogosultságától, midőn maguk közé nem számíthatják a hazafiasabb szellemű főpapságot, ennek élén a hercegprimással, valamint általában a hazafiasabb gondolkozó katolikusok tulnyomó többségét sem.

Az értekezlet kimondotta, hogy a 67-es alapot veszi föl programjába, melyet aztán tizenegy pont-

volt Megyaszó vidékéről, kétszínű, indulatos, allatomos, mint a legtöbb atyafia.

— Na Peszalka Demeter uram, soha sem felejttem el a szíveségét . . . meghálálom, ha addig élek is! e szavakkal váltam el tőle egy jó félórai ottlétem után. Ő csaknem a könyezésig elérzékenyült, megszorogatta a kezemet s kikísért, mialatt elmondotta, hogy erdélyi ember, kit sorsa számkivetett a boldog paradicsomból; hogy nem közönséges familiából való: egyik bátyja valami pénztintézet élén áll, a másik nagy befolyású ur . . . hogy hol? megse nevezi, mert úgy sem hinném el . . . A növérei is mind szerencsések, mind boldogok, csak ő boldogtalan . . . Miért nem kér tőlük valami subsidiumot? azért, mert egyiknek haragos, kriminális a felesége, másiknak az anyósa az, a kik minden krajczárt számon tartanak . . . meg aztán jó maga büszke, roppant büszke ember, ki százszor inkább megalázza magát egy idegen, mint a testvér előtt . . . Hanem hát ötlet sem hagyja el az isten . . . a becsület, ha későn is, mégis meghozza a maga gyümölcsét . . . Ő bizony nem esik kétségbe . . . az istené a kegyelem, a boldogítás munkája, a halandó emberé a kitartás, a türelem . . . Igen, igen . . .

Mintha váratlan kincset fedeztem volna fel, úgy esett lelkemnek a kijelentés, hogy ő is erdélyi. Beszédjéből nem is ragadta meg több a figyelmemet, csak ez; pedig ő ugyancsak igyekezett megértetni, hogy az elhallgatott nagy testvér nem más, mint maga a miniszter. Hogy melyik? nem nevezte meg; de nem is volt szükség reá: gondolhattam akár melyiket.

E pillanatban a rigó megverdeste kopott szárnyait s rágyújtott arra a nótára, melyért hajdanán Verhőr

ban meg is állapított. A program kiindulási pontjául a minden keresztény hívők kölcsönös és egymással kiegyeztetendő érdekei szolgálnak. Nevezetes a 13-ik pont, mely azt mondja, hogy „pártunk a nemzetiségek iránt teljes előzékenységgel kíván viselkedni és igényeiket a mennyiben azok a magyar állam egységével és nemzeti jellegével megegyeztetetők, — méltányolni fogja és őket igazságos és méltányos eljárásban kívánja részesíteni“. A program egészének a demagogia képezi vezéreszméjét és így egyes hangjai a köznépnek az adózás ellen való veleszületett antipatiájáról sem feledkeznek meg. Igazságosabb adórendszer, hazai viszonyainknak megfelelő (vagyis magasabb!) adómentes létminimum. Szó van továbbá a kisiparosnak és a munkásnak a nagyiparossal és a tőkével szemben való állami védelméről és csodálatos nagy lelkűséggel a *latifundumok* urai részére állami védelem kéréséről nem szól a program.

A somogyi pontok. Somogy-vármegye mozgalmat indított Magyarország törvényhatósági körében a mezőgazdaság ügyeinek felkarolása érdekében. Az a 18 pont, amelybe Somogy vármegye intelligenciája indítványát a közgyűlés elé terjeszti, az agrár-törekvések programjának mondható. Fel vannak azokban sorolva azok a követelések, a melyeket a vámtarifák, a kereskedelmi szerződések, a külföldi gabonabehozatal, a tarifaügy, az adóügy, az állat-kivitel és a mezőgazdaságnak számos egyéb elhanyagolt ágai érdekében támasztunk. A somogyi pontok hozzájárulás végett közölni fognak az összes törvényhatóságokkal s ezektől az országgyűléshez fölkerülve, törekvéseinknek legtermészetesebb és egyszerűsödött leghébb programját fogják feltárni az ország előtt.

Somogy vármegye kezdeményezése minden bizonynyal a legnagyobb elismerést érdemli.

KÖZMŰVELŐDÉS

A besztercze-naszódvármegyei Emke közgyűlése.

A besztercze-naszódvármegyei Emke f. február hó 3-án, d. u. 3 órától kezdődőleg tartotta meg rendes évi közgyűlését a „Beszterczei Kör“ helyiségében az eddigiekhez képest kellő számú tagok jelenléte és elég élénk érdeklődés mellett.

Incze Gerő egyesületi elnök a közgyűlést megnyitván, indítványára a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére *Balázs* József, *Benedek* János és *Mihály* Gábor küldettek ki a közgyűlés által.

A tárgysorozat rendjén ezután *Kramer* Gyula az egyesület tevékeny és ügybuzgó titkára terjesztette elő terjedelmes jelentését egy a választmány működéséről, mint a besztercze-naszódvármegyei Emke-egyesület múlt 1894-ik évi viszonyairól és állapotáról. E jelentés oly részletességgel és kimerítő alaposággal számolt be, hogy a közgyűlésben általános figyelemmel hallgatták a jelen volt tagok s végül az előadó titkárt élénken megéljeneztek. Lapunk tere nem engedi meg, hogy a jelentést egész terjedelmében közre adjuk, mindamellett tartalmának fontosságához mérten, alább bő kivonatát hozzuk.

A titkári jelentés után be lett mutatva a pénztárvizsgáló bizottság előterjesztése, mely szerint bevétel volt 406 frt 97 kr. kiadás 376 frt 30 kr. pénztámaradvány 30 frt 67 kr. takaréktárban tőkésítve 18 frt 30 kr. volt tehát pénzkészlet 48 frt 97 kr. A bizottság úgy a pénztárt, mint az ezzel kapcsolatos számolásokat, iratokat teljesen rendben találván, a pénztárnok részére a felmentvény megadását javasolta a közgyűlésnek, mit a közgyűlés a választmány véleménye alapján készséggel meg is adott.

elé állították az embert . . . Ki tanította e fájdalmas érzelmeket felrázó dalra e madarat? . . . tán maga az a szegény sorsüldözött ember, kinek egykor anyi honfű bű volt a szívéen, hogy veszély nélkül el sem mondhatta az emberek előtt s rá bízta egyedüli részvevő társára, e madárra: nehogy megrepesze a kebelét . . . a rigó fűtve, a düledező rom, a vézna beteg asszony, rajtam veszett reménylő, kérő tekintetével, a látottak s a hollottak emléke soha nem érzett fájdalmas zsi-bongást loptak a lelkembe, melyben a részvét csodásan vegyült össze a haraggal, a kétségbeesés a reménység biztató ígéreteivel. Peszalka Demeterre úgy tekintettem, mint valami mártýrra, a kit csak istenbe vetett erős hite tart az élők között. Hiszen ő maga is annak adott kifejezést. Lehetetlen, hogy e meggyőződésé vált hitét kijátsza a gondviselés; lehetetlen, hogy Jobbhoz méltó türelmét boldogsággal ne jutalmazza meg az égi kegyelem!

Elhatároztam, hogy erőmhöz képest mindent elfogok követni e derék, sokat szenvedett ember boldogítására.

Meg is tettem.

Valami kétszázán lakoztunk együtt egy nagy kongó épületben, melyet nem hiába, hogy a legvagyonosabb s a maga kárán soha tanulni nem tudó uraság: az állam számára építettek, mert olyan gyöngye volt, hogy még a tüszkölés is el volt tiltva benne: nehogy a fejünkre dőljön, a köhögés, ládbogás, vagy a kaczagás épen crimen capitalist vont maga után, mely utóbbinak a gyakorlása már csak azért sem szükséges, mivel ugysem lesz módjukban folytatni a lakóknak, ha kikerültek az életbe. Az említett dolgokról, ha nem mondom is, észre vehette a szíves olvasó, hogy konviktusról van a szó.

(Folyt. köv.)

Ezután egyhangulag elfogadtatott a választmány 1895-ik évi költségvetése 337 frt 47 kr. bevétellel és 281 frt kiadással és így 56 frt 47 kr. kilátásba helyezett pénztámaradékkal. Az egyesület bevételei a következő forrásokból erednek: 87 rendes tagtól à. 2 frt 174 frt, 7 pártoló tagtól à. 1 frt 7 frt. Múlt évi hátralék 107 frt. Emke perselyekből 50 kr. Múlt évi pénztári maradvék 48 frt 97 kr. Összesen: 337 frt 47 kr; kiadási tételei pedig a következők: központba küldendő tagdíjak 135 frt 75 kr. hátralék 80 frt 25 kr. szolgafizetés 1895-re 12 frt Irodai szükséglet 30 frt Posta díjakra 3 frt polg. isk. ifjúsági könyvtárának 10 frt, áll. el. isk. könyvtárának 10 frt Összesen: 281 frt.

Egyik kiválóan fontos tárgyát képezte a közgyűlésnek a választmány azon indítványa, mely szerint mondja ki a közgyűlés, hogy a helybeli iskolákba járó magyar anyanyelvű, vidéki szegény tanulók részére ingyen ebéd főzetése érdekében megbizsa a választmányt sürgős lépések vételével oly irányban, hogy kéressenek fel a helybeli intelligens és tehetősebb családok az ajánlkozások számarányához mérten, bizonyos időközökben ilyen ebédek főztetésére. *Kramer* Gyula titkár alaposan indokolt előterjesztésével a közgyűlés határozatát a fenti értelemben meg is hozta, minek alapján reméljük, hogy a helyben tanuló vidéki szegény sorsu szülők gyermekei, legalább téli időben meleg ételhez fognak jutni s e tekintetben alkalma lesz a helyi jobb módú családoknak is meghozni a nem nagy, de nagyon is jóttevő áldozatot a kultúra oltárára.

A tárgysorozat e tárggyal kimerítettén, *Incze* Gerő elnök úgy a maga, mint az egész tisztai kar nevében beadta lemondását eddig viselt állásairól, felhiva a közgyűlést az új választás megejtésére.

Kellner Ignác indítványára, a tisztikar egyhangulag újból meg lett választva, kivéve a titkárt, ki visszalépését a leghatározottabban fenntartotta és így helyébe *Dozsa* Ferencz törvényszéki aljegyző lett bevélasztva. A választmány és tisztikar névsorát lapunk hirrovatában adjuk közre.

Ezután *Dr. Csernai* Gyula, miután az alapszabályok nem akadályozzák, tekintettel arra, hogy *Kramer* Gyula az egyesületnek mint titkára eleitől kezdve hasznos szolgálatokat tett, indítványozta a választmányba való bevélasztását, mit a közgyűlés egyhangulag teljesített is, *Incze* elnök indítványából eddigi ügybuzgó működéséért elismerését jegyzőkönyvileg is kifejezvéen.

Kramer e választás ellen is megkísérelte apellálni azon az alapon, hogy ő a tizenharmadik választmányi tag lesz, de hát közművelődési egyesület közgyűlésében erre nem volt szabad reflektálni és így *Kramer*, mint választmányi tag megmaradt annak kebelében.

A Besztercze-Naszódvármegyei

Emke-választmány 1894-ki jelentése.

Irta és az 1895-ik év február hó 3-án tartott közgyűlésben előterjesztette: *Kramer* Gyula egyesületi titkár.

A jelentés vázolván az eddig tapasztalt érdeklődés hiányt a tagok részéről a közgyűlések iránt, áttér azon alkotásokra, melyeket az Emke vármegyénben létesített és tart fenn. Mint köztudomású tényeket említve föl, hogy az Emkének *Besztercze* óvót, *Naszód r. kat. lelkész*, egy pár költség *népkönyvtár*t, mások meg *dalos-kört* köszönhetnek, ezekről a jelentés a következőkben számolt be:

1. *Beszterczei Emke-óvó.* Az Emke ezen intézetének *Gróf Lázár* Árpád kir. ügyész elnöklete alatt 11 tagból álló felügyelő bizottság viseli gondját. Ez a bizottság gondoskodik arról, hogy *Storch* Emma óvónőnek havonként rendesen kijárjon a gázsija, hogy az intézet kellő felszereléssel, fűtőanyaggal stb. el legyen látva; ellenőrzi az óvónő működését s kezdeményez minden, az óvó fejlesztésére szükséges intézkedéseket. A növendékek száma hónapok szerint változik. A múlt 1893—94-ki tanévben legnagyobb volt májusban: 53; legkisebb február és márciusban: 29. Leányok és fiuk körülbelől egyenlő számot tartanak, kiknek tele nem magyar anyanyelvű. Az átlagos szám egy hónapra 39-et tesz ki. Van a növendékek között egész díjas havi 1 frt fizetéssel, féldíjas és teljesen ingyenes. A rendelkezésre állott adatok szerint pl. december hóban 38 növendék közül 16 volt az egész, 11 a féldíjasok száma és 11 volt szintén teljesen ingyenes. Az óvó január hóban születel. Óvodíjak czimén 11 hó alatt 223 frt 50 kr. folyt be és így egy hóra átlag 20 frt jut. Egyéb jövedelme még az óvónak a házber, mely évenként 380 frtot tesz ki. Ez igen érdekes jövedelmi forrása az óvónak, a mennyiben minden áldott esztendőben egy csomó tintát és papírt emészt föl. Már a múlt évi jelentésben jelezve volt, hogy mennyi dolga van a postának, míg végre meghozza a központi jóváhagyást arra, hogy az Emkeház bérjövödelmét *kivétel*esen még egy esztendőre az óvó czéljára lehessen fordítani. Pedig e nélkül az óvót bizvást be lehetne zánni, mert létezésének alapfeltétele e házber, mely jelenleg a Központi igazgatóság 929—94 sz. leirata alapján csak f. évi augusztus 31-éig áll rendelkezésre. Hogy azontul is megadassék, azt kieszközölni a jövő választmánynak lesz egyik igen szép feladata. Segélyezte még az óvót *Besztercze* városa 60 frt készpénzzel és 6 ül tüzi fával, valamint a *vármegyei zálog és hitelintézet* 25 frttal. Összes jövedelme volt az óvónak az 1893—94-ik tanévben 827 frt 49 kr, melylyel szemben 727 frt 33 kr. kiadás áll; a készpénz maradvány tehát 100 frt 16 kr, melyhez járul a besztercze-vidéki takarékpénztárban levő 13 frt 13 kr. és a zálogin-

tézetnél elhelyezett 272 frt 49 kr, úgy, hogy tényleges vagyona az óvónak 385 frt 78 krt teszen ki. A kiadás legnagyobb tételei az óvónő fizetése: 400 frt és a dajkáé: 180 frt.

Hogy a gyermekek az intézetben milyen kitűnő vezetésnek örvendenek, arról bő alkalom volt meggyőződni a vármegyei ált tanító egyesület közgyűlésén, a midőn *Storch Emma* óvónő felmutatta egyikét ama sokféle foglalkozásoknak, melyekkel a kicsinyek szívét annyira hozzá tudja fűzni az intézethez. A „Besztercze” erről részletesen beszámolt annak idején, valamint beszámolt a december 23-án tartott karácsonyi ünnepélyről is, azért csak annyit emel ki a jelentés, hogy nevezett óvónő mindkét alkalommal tanúságot tett arról, hogy mennyire átérti azt a missziót, melyet hivatva van betölteni

(Folyt. köv.)

LEVELEZÉS.

Naszód, 1895 jan. 26. *)

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A naszodi egyhangú életet egy rövid napra igen élénk mozgalom váltotta fel.

A „Besztercze-Naszódvármegyei Általános Tanító Egyesület”-nek a radnai főiskörből kibővítve alakult „Szamosmenti Fiókkör”-e tartotta, mint ilyen első fiókköri gyűlését.

A szép számmal megjelent tagok egy része már 23-án östve megérkezett s *Bedő* kartársuknál kellemes és élénk eszmecsere mellett, vidáman töltötték el a megnyújtott barátságos östvét.

24-én reggel 8 órakor már élénk mozgalom mutatkozott az állami iskola környezetén.

Megyénk érdemdús és fáradhatatlan tanfelügyelője korán reggel *Bodó* főszolgabíró urhoz megérkezett, honnan *Vertik* György főszolgabíró, Juhos Márton elnök és *Bedő* Dénes kíséretében, a programban kijelölt pontos időben a gyűlés színhelyére, az áll. iskolába ment; ezen pontosságával ez alkalommal is tanubizonyosságot szolgáltatva arról, hogy a jó vezér a munkában, a harcotéren nem mindig azt mondja, hogy: előre! hanem azt, hogy: utánam!

Az előzői megnyitó után a tisztikar számolt be sáfárkodásáról s jól végzett munkájáról.

1/2 9 órakor *Bedő* Dénes tartott gyakorlati tanítást az I-ső osztálynak a kerti eszközök ismertetésével.

Ezen gyakorlati tanítás azért birt kiválóbb fontossággal, mert *Bedő* egy a múlt évben tartott felolvasásában azon elvi alapra helyezkedett, hogy az idegen ajku tanulónknál s a jelenleg is használatban levő „Beszéd és értelem gyakorlatok” című könyv tananyagának betanítása mellőztessék s helyette az iskola, a háztartás, a gazdaság és az ipar köréből vett tárgyak mind természeti és eredeti nagyságban legyenek bemutatva, s azoknak neveit megtanítva szerezzon az idegen ajku gyermek a magyar beszédhez kellő szóismeretet vagyis anyagot.

Az idegen ajku iskolákban a jelesebb tanítók rendkívüli fáradtsággal a magyar beszéd és értelem gyakorlatból is igen jó vizsgát tudnak produkálni, de még sem érik el azt, hogy az iskolából kikerülő gyermek, a magyarnyelvet a társalgásban is érvényesíteni képes legyen.

*Bedő*nek eddig nyert tapasztalatai alapján az a meggyőződése, hogy ezen új módszerrel az idegen ajku gyermekek már az első osztályból úgy fognak kikerülni, hogy azok magyar nyelven képesek lesznek társalogni.

A bíráló bizottság jelentése után a gyűlés a tanítást sikerültnek nyilvánította.

Ezután *Musnai* Kálmán m-nemegyei tanító tartotta meg felolvasását „Az egészségtan tananyagának népiszkoláinkban és egyézségstani tankönyveink rövid bírálatát” című tételről.

A sok munkát igényelt dolgozat kellő méltánylás és figyelemben részesült; a felolvasó éljenzése után ezen munkálatot bírálat és javaslatlétel végett az óradnai tantestületnek adta ki a gyűlés.

Előre lehet látni, hogy ezen tárgy a májusi gyűlésen élénk eszmecsere fog előidézni, mert ezen tantárgy tananyagának megállapítása és tanításának beosztása oly fogas kérdés, mely eddig is több egyesületnek figyelmét vonta magára, de az eredményt tekintve, igen eltérők a nézetek.

Változatosság kedvéért, ezután *Bedőné*, *Troknay* Anna szavalt el Petőfinek: „Az utolsó alamizsna” című szép költeményét. A megható szavalatot hosszasan tartó taps és éljenzés követte.

Tíz percznyi szünet után *Kapisinckai* Ervin óradnai áll. tanító tartott felolvasást: „Mennyire szükséges, hogy a gyermek naponta hideg vízzel mosakodjék” című tételről.

Felolvasó az ókori népek életéből kinövő arcfestések, idomítások és az ezzel kapcsolatos előítéletek hátrányát s a jelen korban is sokaknál divó szépítő cziczomázások káros voltát ügyesen kitüntetve, melegen ajánlja, hogy az üdítő és edző hidegvíz-kurát minden iskolás gyermekkel meg kell kedveltetni, mert ez a legegyszerűbb és legolcsóbb szer arra nézve, hogy a test üdeségét fentartva, a lélek elevensége is biztosan megmaradjon.

A gyűlés a felolvasónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

*) Jelen közlemény mult számunkból tárgyhalmaz miatt maradt ki.

Örömmel jegyezhetem fel azt is, hogy egyesületünk igen derék két taggal szaporodott *Bodó* Kálmán főszolgabíró és *Vertik* György szolgabíró urakban, kik annak pártoló tagjai lettek. Nagyon örvendünk annak, hogy ilyen két előkelő, közügy szerető barátot nyerhettünk meg egyeletünk érdekeinek.

Megemlítsem-e? A gyűlést bankett követte. A pohárköszöntésekkel vegyült jókedvnek az östve vetett véget.

Ssamospölgyi.

KÜLÖNFÉLÉK.

Isteni tisztelet fog tartatni f. hó 10-én a helybeli ev. reformátusok templomában d. e. 1/2 10 órakor.

Ülések a vármegyénél. A közigazgatási bizottsági ülést a főispán e hó 8-án d. e. 10 órára hívta egybe; míg a vármegyei közegészségügyi bizottsági ülés annak elnöke ügyvéd Hofgräff János elhalálozása miatt, a vármegye alispánja által e hó 12-ére van egybe hiva. Ez utóbbinak tárgya: elnökválasztás és a bessenyői járási orvosi állomás betöltése.

A „besztercei dal- és műkedvelő-egylet” 1895. évi február hó 9-én a városi vígadó nagytermében színielőadást tart. Előadatik: „Házassági három parancs.” Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Szigligethi Ede. Rendező Kállay N. Miklos.

Előadás után: Zártkörű táncszivalom. Helyárak: Elsőrendű ülőhely 80 kr., másodrendű ülőhely 60 kr., állóhely 50 kr. Jegyek válthatók: Kollmann & Keresztes urak kereskedésében, előadás estéjén a pénztárnál. Kezdete este pont 8 órakor.

Vármegyénk közig. bizottsága Január hó 26-án tartott ülésében a törvényhatóság II. foku ipartanácsába az 1895-ik évre megválasztotta rendes tagokul: *Ziegler* Godófréd és *Lani* Eduardot. Póttagok lettek: *Knáll* Godófréd és *Fleischer* Rezső.

Iparosaink estélye. A „magyar iparosok önképző és betegsegélyző egyesület” ének dalköre és iparos műkedvelők által f. február hó 3-án a városi vendéglő nagy termében rendezett estély oly fényes sikerrel folyt le, melyhez hasonló példát, ugy hisszük, nem mutat föl a jóraváló, törekvő egyesület eddigi működésének kronikája. Jól eső örömmel voltunk tanui annak az elismerésre nem szoruló jelenségnek, mely értelmiségünk kiváló szép számban való megjelenésében táruult élénk, tanúságot szolgáltatván arról, hogy ezen exponált helyen eddig alig észrevett iparos osztályunkat izlést fejlesztő és szívet nemesítő törekvésében anyagi és erkölcsi támogatásban részesíteni hazafias kötelesség és így e támogatást attól megvonni nem szabad. Jóleső örömmel láttuk ama jelenségben annak a közszellemnek nyilvánulását, mely hivatva van a helyi maroknyi magyarságot, minden rangkülönbség nélkül a hazafias és nemesebb czélok szolgálatában oly erővé tömöríteni, melynek hatását egész közéletünk átalakuló föllendülésében fogjuk majd tapasztalni.

A termet zsufolásig betöltő néző és hallgató közönség iránt a szereplő egyeslet tagjai és a műkedvelők nem is voltak hálátlanok, mert ugy az énekek előadásában, mint a színi szereplésben, olyan szabatságról, összhangról és helyes felfogásról tettek tanúságot, mely bizonyára nem válnék szégyenére iskolázottabb erőeknek sem.

Az előadott énekdarabok betanításáért elismeréssel kell megemlékeznünk *Benedek János* tanfelügyelőséghez beosztott igazgatóról, ki daczára nem kis anyagi gondokkal küzdő helyzetének, oly lelkesültséggel, önfeláldozó ügybuzgósággal fáradott és fárad a közügy szolgálatában mióta Beszterczére költözött, hogy be kell vallanunk, hogy a magyar iparosok dalkörét, annak kivivott jó hírnevét ő teremtette meg. Az illetékes köröknek valóban föl kellene lépniök, hogy egy oly erőt, minőt *Benedek*ben bir ma a helyi magyar társadalom jövedelmezőbb állás biztosításával állandóan itt tartson. Mi abban a meggyőződésben élünk, hogy a valódi érdemnek jutalma nem maradhat el s biztat a remény, hogy *Benedek* és az illetékes körök és a magas kormány támogatásával oly állást fog rövid idő alatt elfoglalni Beszterczén, mely a testet és lelket emésztő anyagi gondok alól fel fogja menteni, hogy teljes lélekkel folytathassa hazafias és nemese irányu munkásságát Beszterczén.

Előadásra *Abrányi* Emil „A végrehajtó” igen kedves és jóízű humortól pezsgő egy felvonásos darabja volt kitérve, melyben a szereplők: *Jung* Gyuláné, *Bodó* Ilona, *Winter* Lujza, *Farczady* Sándor, *Lucs* Árpád, *Schvitzner* Ignácz és *Tepelága* József egyaránt méltókká tették magukat a közönség elismerő tapsaira és többszöri kihívására.

A darab betanításáért és rendezéseért az elismerés *Kovács* Károly, vármegyei alszámvevőt illeti, ki nemes buzgóságot fejtett ki a saját házánál tartott próbákban, valamint az előadás rendezésében is.

Adja isten, hogy a már elért magaslatról a derék egyesület fokról fokra haladjon mindig fölebb-fölebb, terjesztvén a nemesebb izlést iparosaink körében, növelve az önbecsérzetet polgártársainkban!!

Felülfizetők: Gróf Bethlen Pál 5 frt Gróf Lázár István 1 frt Gróf Lázár Árpád 1 frt Balázs József 1 frt Kellner Ignácz 1 frt 20 kr Dr. Hajnal Géza 1 frt Dr. Csernátony Gyula 80 kr Stolzenberg Frigyes 1 frt N. N. 30 kr Gökler Frigyes 30 kr Tepelága József 20 kr Singer Márton 50 kr Német Albert 60 kr Gaszner János 40 kr Kallay Miklós 40 kr Bodo István 20 Trip Jonathán 10 kr N. N. 10 kr Laitner Elek

40 kr Török Albert 40 kr Tamás Károly 40 kr K. Gy. 40 kr Dankó Mihály 20 kr Fazekas Mihály 70 kr Nagy Sándor 30 kr Tergovits Károly 1 frt Biró Mihály 1 frt. Összesen 20 frt 10 kr. Összes bevétel 132 frt 75 kr. Kiadás 48 frt 7 kr. Tiszta jövedelem 84 frt 68 kr.

Fősorozás. Vármegyénk területén az idei főszorozás a következő napokon és sorrendben tartatik meg: Márczius 1. 2. jaádi-, 4. 5. 6. bessenyői-, 11. 12. a radnai járásokban; a két előbbiben *Beszterczén*, utóbbiban *O-Radnán*; Márczius 7-én pedig Besztercze városában és 14. 15. a naszodi járásban, *Naszódon*. A sorozó bizottság tagjai, polgári részről: Gróf Lázár István alispán, akadályoztatása esetén: Dr. *Scribon* vármegyei első aljegyző végül Dr. *Nussbächer* vármegyei főorvos. A katonaság részéről: *Magaras*, őrnagy és *Decani* G. hadnagy.

Jégünnepély. A helyi korcsolya egyeslet — mint minden évben — ugy az idén is tűzijátékkal egybekötött, igen sikerült jégünnepélyt rendezett jég sport kedvelőinek örömére, mult hó 31-én, a helybeli katonai zenekar közreműködésével. Az ünnepély kora este 6 órakor kezdődött a katonazene vig nyitánya mellett. A kedv föllendülése mozgásba hozta a korcsolyázók kicsinyét, nagyját, s alig vette kezdetét a vigmulatság, a jégpálya mindkét felét tömött sorokban már ellepte a kíváncsi közönség is. Volt is miben gyönyörködni, mert a rendezők ügybuzgalma tündéres helylyé varázsolta ma este a jégpályát, mely amugy fénylett és ragyogott. Színes, megvilágított lámpionok himbáloztak a jégpályán mindenütt, míg annak környékét köröskörül tömött mécses sorok vették körül. Bann a jégpályán pedig itt-ott zöld fenyőgalyakkal feldisített jég-gruppok gyönyörködtették a korcsolyázó és néző közönséget, míg végül a pálya közepén egy csinosan felállított jégpavillon vonta magára a figyelmet. Közben-közben *Schuster* Walter helyi műasztalos tűzijátékot is rendezett, melynek legsikerültebb részei voltak: a római gyertyák, a kettős nap, különböző színekkel; a kigyó-özön; legszebb volt azonban az álló csillag, mely mintegy másfél perczig állott a levegőben. Csak nyolcz óra felé végződött az ünnepély, midőn a katonazene rázendítette vig, bucsu indoláját.

A Besztercze-Naszód vármegyei Emke f. évi február hó 3-án tartott közgyűlésében az egyesület tisztikara és választmánya a következőleg alakult meg. *Tiszviselők*: Diszelnök *Bethlen* Pál gróf, főispán; elnök: Incze Gerő; alelnök: Gróf Lázár István; titkár-jegyző: Dózsa Ferencz; második jegyző: *Benedek* János; pénztáros: Jancsó Gábor; ellenőr: Weisz Ignácz; számvizsgálók: Szentpéteri János és Mihály Gábor; ügyész: Dr. Brecher József.

Választmányi tagok: 1. mint alapító tagok: *Beregszászi* Albert és *Kellner* Ignácz; 2. hivatalból: az óradnai fiok elnöke: *Guzman* János; jegyzője: *Bercse* Gyula és pénztárosa: *Fizély* Sándor. 3. választott tagok: *Tischler* Domokos, Dr. *Bodolla* Béla, *Bodó* Kálmán, Dr. *Csernátony* Gyula, *Czvajna* József, Dr. *Hajnal* Géza, *Horovitz* Jenő, *Kuales* Godófréd, *Pellion* Márton, *Petrács* Ferencz, *Török* Albert, *Tergovits* Ede és *Kramer* Gyula volt titkár. Póttagok: *Kelemen* Károly, *Rohrlich* Ede, Dr. *Geley* József, *Bisze* Alajos, *Palikó* Ferencz és *Székely* Mózes. *Női tagok*: a) rendesek: *Bisze* Alajosné, Dr. *Bodolla* Béláné, *Brecher* Julia, *Czvajna* Józsefné, *Tischler* Domokosné; b) póttagok: *Molnár* Albertné és *Eránosz* Ferenczné.

Emke-óvó-felügyelőbizottság: elnök: Gróf Lázár Árpád, Dr. *Bodolla* Béla, *Czvajna* József, Dr. *Hajnal* Géza, *Murát* Sándor, *Kellner* Ignácz és *Tergovits* Ede.

Brutális tett. *Kuales* János helyi lakos (felső külváros, laktanya utca 49 sz.) e hó 5-én d. u. egy órakor a vele egy udvaron lakó *Breibeth* Mária és *Theisz* János napszámosokat házi czivodásból eredő boszúból s részeg állapotban fejszével megtámadta s mindkettőt véresre vervén, életveszélyesen megsebesítette. A sebesülteket Dr. *Pásku* részesítette rögtöni orvosi segélyben. Két óra után *Hüttinger* h. főkapitány is a városi főorvossal a rendőri szemle végett megjelent a helyszínén, hol az asszonyt a jobb hátlapoczkán két nagy sebbel s tele vérral az ágyban találták, a férfit pedig bevert fejfel egy széken ülve, konstatálták, hogy mindkettő életveszélyesen meg van sebesítve. Vádoltat a rendőrség azonnal letartóztatta s jelentéssel a helyi vizsgálóbírószághoz átkísértette.

Valahára! Mintegy önkénytelenül is így kell felkiálltanunk azon értesülésünk után, hogy a városi tanács a polgári fuiskola ujonnan épített helyiségét, ha az építésztől nem is vette még át, de legalább rendőri és közegészségi szempontból megvizsgáltatván, lehetővé tette, hogy a jelen hét folyamán az iskolát új helyiségébe átköltöztetni lehessen. Az épületnek *Kramer* építésztől leendő felülvizsgálattal kapcsolatos átvétele, úgy látszik, hogy nagyon is forró kása, úgy a tanácsnak, mint az építő bizottságnak, mert még nem tudtak akadni olyan szakértőre, kinek elég *bátorsága* volna a tervvel és költségvetéssel kezében kritikai szemlét tartani az épület fölött.

Kórházi ügy. A vármegyei közkórház beteg forgalma, mig ezelőtt havonként 25—35 körül változott, ez év Január havában az ápoltak száma 87 volt; ezek közül gyógyult 32, javult 5, gyógyulatlan elbocsátott 2, meghalt 1. E létszám gyarapodás biztos jele annak, hogy a buzgó tevékenységű személyzettel rendelkező humanus intézet nélkülözhetlen vármegyénk területén, s hovatovább mind nagyobb eredményel igyekszik megfelelni nemes hivatásának.

Pályázat körállatorvosi állásra. A bessenyői járásban *Nagy-Sajó* székhellyel körállatorvosi állás töltendő be. Fizetés: 400 fl.; 200 utiátalány s e mellett szabályrendeletileg megállapított díjak Pályázati határidő 1895. Április 20. A pályázatok a bessenyői főszolgabíróhoz adandók be.

A haldokló egyforintos. Az egyforintos bankó népszerű pályafutásának is ma-holnap vége van. A kereskedelemügyi miniszter ezen napokban rendeletben hívta föl az összes postahivatalokat és vasuti pénztárakat, hogy az elfogadott egyforintos államjegyeket többé ne bocsássák forgalomba, hanem összegyűjtve küldjék be az állampénztárakba. Az egyes bankók kegyetlen számkivetését tudvalevőleg mihamarabb követni fogja az ötösök és ötvenesek pusztulása, s közel az idő, a mikor a tizes lesz a legkisebb, forgalomban levő papírpénz. A kedves egyforintos pedig melancholikusán fog meghuzodni a muzeumok üveg-szekrényei mögött és jövőendő generációk idegenül fogják majd nézni a nagyapák gyűjteményeiben a szegény emberek elhalványult bankóját.

Telekkönyvi kalauz címmel hasznos könyvet adott ki *Harmath* Domokos, szamosújvári kir. s. telekkönyvvezető. A könyv az 1850-től—1894-ig megjelent telekkönyvi törvényeket és rendeleteket is felöleli s ezenkívül a telekkönyvvezetés szabályait 250 kérdésben és feleletben magyarázza. Ára négy korona. (Második bővített kiadás.)

A törvényszéki irodaigazgatók túlnyomó nagy része ez idő szerént a tizedik, tehát az irodatisztekkel ugyanegy fizetési osztályba van sorozva, holott az irodaigazgató az irodatiszteknek felügyeleti hatáskörrel bíró főnöke. Az irodában a fegyelem fönntartásának s a helyes ügykezelésnek érdeke azt hozza magával, hogy az irodaigazgatók minél nagyobb számban a magasabb fizetési osztályba jussanak. Erre való tekintettel az igazságügyi miniszter már a múlt évben három irodaigazgatói állást a IX-ik fizetési osztályba helyeztetett át s az idén is 6-al szaporítani szándékozik a IX-ik fizetési osztályba tartozó irodaigazgatói állások számát.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Balázs József.**

Hirdetések.

Sz. 5977—1894.

tkv.

Árverési hirdetmény.

A besztercei kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Wolf Katalin végrehajtató részére 500 frt tőke, annak 1894. évi május hó 14-étől folyó 6% kamatja 25 frt 65 kr. eddigi, jelenleg 9 frt 30 krban megállapított és még az ezután felmerülő költségek behajtása végett Kösztel szül. Wolf Katalin végrehajtást szenvedő ellen, ennek a besztercei kir. törvényszék területéhez tartozó Nagy-Sajó községben az 54 sz. tkjvkben I. 1—29 rendszámig jelzett, ingatlanokból $\frac{7}{20}$ rész jutalékára az árverés elrendelitik, s annak megtartására határnapul **1895. évi márczius hó 1-ső** napjának d. e. 9 órája Nagy-Sajó községben a község irodában kitűzetik.

Kikiáltási ára:

1 r.	76(2)	hrs.	ingatlan jutaléknak	164 frt. — kr.
2 "	76(1)	"	"	2 frt 10 kr.
3 "	742	"	"	15 frt 75 kr.
4 "	760	"	"	17 frt 50 kr.
5 "	762	"	"	4 frt 20 kr.
6 "	1099	"	"	2 frt 45 kr.
7 "	1241	"	"	1 frt 75 kr.
8 "	1278	"	"	24 frt 85 kr.
9 "	1526	"	"	33 frt 25 kr.
10 "	1592	"	"	3 frt 85 kr.
11 "	1620	"	"	3 frt 50 kr.
12 "	1721	"	"	9 frt 80 kr.
13 "	1967	"	"	12 frt 95 kr.
14 "	2045	"	"	5 frt 25 kr.
15 "	2089	"	"	2 frt 10 kr.
16 "	2120	"	"	3 frt 85 kr.
17 "	2222	"	"	3 frt 15 kr.
18 "	2499	"	"	9 frt 80 kr.
19 "	2788	"	"	17 frt 50 kr.
20 "	3137	"	"	5 frt 95 kr.
21 "	3146	"	"	21 frt 70 kr.
22 "	3240	"	"	— frt 70 kr.
23 "	3260	"	"	3 frt 85 kr.
24 "	3340	"	"	1 frt 05 kr.
25 "	3509	"	"	4 frt 90 kr.
26 "	3565	"	"	1 frt 40 kr.
27 "	4003	"	"	5 frt 95 kr.
28 "	4045	"	"	12 frt 25 kr.
29 "	4256	"	"	11 frt 15 kr.
30 "	4262	"	"	
31 "	4327	"	"	

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% kamatja készpénzben vagy óvadék képesnek nyilvánított értékpapírokban az árverező biztos kezéhez előre lefizetendő.

A vételár három részletben fizetendő le a besztercei m. kir. adóhivatalnál, és pedig az első részlet 30 nap, a második részlet 45 nap és a harmadik részlet 60 nap alatt az árverés napjától számítva.

Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek, hivatalos órákban ezen kir. tkvi hatóságnál és Nagy-Sajó község előljáróságánál megtekinthetők.

A kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.

Besztercze, 1894. november hó 14-én.

Bisze Alajos, kik. egyesbíró.

Sz. 458—1894.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni kir. törvényszék 1894. évi 6680 polg. számú végzése következtében Dr. Popescu János helyettesített ügyvéd által képviselt „Albina” hitelintézet javára, Popp Alexander Popp József és Kozmán Sámson fizkuti lakosok ellen 236 frtra s jár. erejéig fogatosított kielég. végrehajtás után lefoglalt és 487 frtra becsült szarvasmarha, széna, juh, ló és szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. járásbíró 2807—1894. számú végzése folytán 236 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi június hó 15-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 51 frt 84 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Teke községében a barom piaczn leendő eszközzésére 1895. évi február hó 15-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1895. évi Január 27 napján.

Burg Gusztav,
kir. jbir. végrehajtó.

Sz. 22—1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szász-régeni kir. jbiróság 1894. évi 8949 polg. számú végzése következtében Dr. Popescu János ügyvéd által képviselt a szász-régeni II-ik temetkezési egylet javára Graef György oláh-ujfalusi lakos ellen 60 frt s jár. erejéig fogatosított kielég. végrehajtás után lefoglalt és 467 frtra becsült ló, szekér, szánka, cséplőgép és rostából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. jbiróságnak 2943/1894 számú végzése folytán 60 frt tőkekövetelés, ennek 1892. évi január hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 43 frt 6 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Oláh-Ujfalu község házánál leendő eszközzésére **1895. évi február hó 18-ik** napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1895. évi Január hó 27-én.

Burg Gusztav,
kir. jbirósági végrehajtó.

27 szám vh.

1895.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni kir. törvényszék 1894. évi 7831 p. számú végzése következtében Dr. Popescu János helyettesített ügyvéd által képviselt „Albina” hitelintézet javára Contiu Juon, Berbekariu Juon és Rusz Demeter köbölkúti lakosok ellen 181 frt 50 kr. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 400 frtra becsült négy jármasökörből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. jbiróság 2920—1894. számú végzése folytán 181 frt 50 kr. tőkekövetelés, ennek 1894. évi július hó 18-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 48 frt. 7 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Köbölkút községében Rusz Demeter lakásán leendő eszközzésére 1895. évi február **13-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1895. évi Január hó 27-ik napján.

Burg Gusztav,
kir. bir. végrehajtó.

28 sz. vh

1895.

Árverési hirdetmény

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosvásárhelyi kir. törvényszék 1894. évi 8654 polg. sz. végzése következtében Dr. Popescu János ügyvéd által képviselt Rácz János javára, Petrisor Juon, Pop Szimion és Petrov János szokoli lakosok ellen 50 frt s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 320 frtra becsült szarvasmarhákából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. jbiróság 2923/1894. számú végzése folytán 50 frt tőkekövetelés, ennek 1894. augusztus hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, és pedig összesen 58 frt 20 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Szokol község házánál leendő eszközzésére **1895. évi február hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. évi t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1895. évi január hó 27-én.

Burg Gusztav,
kir. jbirósági végrehajtó.

Sz. 2506/1894.

tk.

Árverési hirdetmény kivonat. *)

A naszódai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dumitrean Niculae végrehajtónak Alexi Juon alias Burduhos Hanca végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a besztercei kir. törvényszék (a naszódai kir. járásbíró) területén levő Párva községében fekvő a párvai első rész 102. sztkvben 1—5 rendsz. a Rusz Moisa tulajdonán felvett összes ingatlanokra az árverést 382 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi február hó 15-ik napján** délelőtti 9 órakor Párva község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 10%-át vagyis 38 frt 20 kr. készpénzben vagy az 1881. évi 60 t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Naszódon, 1894. évi október hó 23. napján.

A naszódai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Pap, kir. jbiró.

*) A „Bistritzer Wochenschrift“ f. évi 6-ik számából.

WIEGNER SAMUEL

női- és férfi-divatáruk
kereskedése Beszterczén
(fautcza, Kelp-féle ház)

ajánlja

a téli idény előhaladása miatt
a még raktáron levő áruit

nagyon leszállított
árak mellett.

Nevezetesen: **női- és férfi-
ruhaszövetek** a hozzá szükségeseltető kellékekkel;

női és férfi téli-ingek, nadrágok, harisnyák, kesztyük;

női és férfi fehérneműek, ingek, nadrágok, zsebkendők, füzzők és férfi nyakkendők nagy választékban;

posztó- és hárráskendők, sálak; valódi színű s szp mintájú parkétok,

nagy választék
mindennemű vásznakban;
férfi- és gyerek-kalapok, sapkák,
esőernyők
minden árban és fajtában.

Magamat a nagyérdemű közönség szives jóindulatába és kegyeibe ajánlva s szives látogatásait kérve

tisztelettel vagyok

Wiegner Samuel.